

Na podlagi 17. člena Statuta Občine Mengeš (Uradni vestnik Občine Mengeš, št. 1/15 in 5/25) je Občinski svet Občine Mengeš na 22. redni seji, dne 17.6.2026, sprejel

S T A T U T OBČINE MENGEŠ

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina statuta in izrazi)

(1) Ta statut določa območje Občine Mengeš, njen status in simbole, temeljna načela za organizacijo in delovanje, oblikovanje in pristojnosti organov, neposredno sodelovanje občanov pri odločanju, premoženje in financiranje občine, njene predpise in druga vprašanja skupnega pomena v občini, ki jih določa zakon.

(2) V tem statutu uporabljeni izrazi, zapisani v slovnični obliki moškega spola, so uporabljeni kot nevtralni za ženski in moški spol.

2. člen (območje, ime in sedež občine)

(1) Občina Mengeš (v nadaljnjem besedilu: občina) je samoupravna lokalna skupnost, ustanovljena z zakonom na območju naslednjih naselij: Dobeno, Loka pri Mengšu, Mengeš in Topole.

(2) Sedež občine je v Mengšu, Slovenska cesta 30.

(3) Občina je pravna oseba javnega prava s pravico posedovati, pridobivati in razpolagati z vsemi vrstami premoženja.

(4) Občino predstavlja in zastopa župan.

(5) Območje, ime in sedež občine se lahko spremenijo po postopku, ki ga določa zakon.

(6) Območja in imena naselij v občini se v skladu z zakonom spremenijo s statutom.

3. člen (izvirne naloge)

Občina v okviru ustave in zakona samostojno ureja in opravlja zadeve lokalnega pomena, ki se nanašajo na prebivalce občine ter naloge iz državne pristojnosti.

4. člen (občani)

(1) Osebe, ki imajo na območju občine stalno prebivališče, so občani.

(2) Občani odločajo o lokalnih javnih zadevah preko organov občine, ki jih volijo na podlagi splošne in enake volilne pravice na svobodnih volitvah s tajnim glasovanjem, ter v drugih organih v skladu s tem statutom.

(3) Občani sodelujejo pri upravljanju lokalnih javnih zadev tudi na zborih občanov, z referendumom in ljudsko iniciativo.

(4) Na podlagi odločitve organov občine se lahko v posamezne oblike odločanja vključijo tudi osebe, ki imajo v občini začasno prebivališče, in osebe, ki so lastniki zemljišč in drugih nepremičnin na območju občine, če tako določa zakon.

5. člen **(sodelovanje)**

(1) Pri uresničevanju skupnih nalog sodeluje občina s sosednjimi in drugimi občinami ter državo. Občina lahko sodeluje tudi z lokalnimi skupnostmi drugih držav ter z mednarodnimi organizacijami lokalnih skupnosti.

(2) Občina sodeluje z drugimi občinami po načelih prostovoljnosti in solidarnosti in lahko v ta namen ustanavlja zveze, združuje sredstva, ustanavlja skupne organe ter organe skupne občinske uprave, javne zavode, javna podjetja, sklade in agencije.

(3) Zaradi predstavljanja in uveljavljanja lokalne samouprave ter usklajevanja in skupnega zagotavljanja skupnih interesov se občina združuje v združenja.

6. člen **(grb, zastava in žig)**

(1) Občina ima grb in zastavo, katerih oblika, vsebina in uporaba se določi z odlokom. Z odlokom se določi tudi uporaba imena »Občina Mengeš«.

(2) Občina ima žig, ki je okrogle oblike, premera 32 mm, v sredini katerega je grb občine, v zunanjem krogu na zgornji polovici napis OBČINA MENGEŠ, v notranjem krogu pa naziv organa občine – Občinski svet; Župan; Nadzorni odbor; Občinska uprava, Občinska volilna komisija.

(3) Velikost, uporabo in hrambo žiga občine določi župan s sklepom.

7. člen **(praznik občine)**

(1) Občina ima občinski praznik.

(2) Dan občinskega praznika je 29. maj – Trdinov dan.

8. člen **(občinska priznanja)**

Za prispevek k razvoju in prepoznavnosti občine podeljuje občina zaslužnim občanom, organizacijam in drugim občinska priznanja in nagrade v skladu z odlokom.

II. NALOGE OBČINE

9. člen **(naloge občine)**

(1) Občina samostojno opravlja lokalne zadeve javnega pomena (izvirne naloge), določene z zakonom in s tem statutom, zlasti pa:

1. Normativno ureja lokalne zadeve javnega pomena tako, da:

- sprejema statut in druge predpise občine,
- sprejema proračun občine in zaključni račun proračuna občine,
- načrtuje prostorski razvoj in sprejema prostorske akte,
- predpisuje davke in prispevke iz svoje pristojnosti,
- sprejema programe razvoja občine.

2. Upravlja občinsko premoženje tako, da:

- ureja način in pogoje upravljanja z občinskim premoženjem,
- pridobiva in razpolaga z vsemi vrstami premoženja,
- sklepa pogodbe o pridobitvi in odtujitvi nepremičnin in premičnin,
- sestavlja premoženjsko bilanco, s katero izkazuje vrednost svojega premoženja.

3. Omogoča pogoje za gospodarski razvoj občine tako, da:

- spremlja in analizira gospodarske rezultate v občini,
- sprejema prostorske akte, ki omogočajo in pospešujejo razvoj gospodarstva v občini,
- sodeluje z gospodarskimi subjekti in v okviru interesov ter nalog občine pomaga gospodarskim subjektom pri razreševanju gospodarskih problemov,
- z javnimi sredstvi pospešuje razvoj gospodarskih panog oziroma gospodarskih subjektov.

4. Ustvarja pogoje za gradnjo stanovanj in skrbi za povečanje najemnega socialnega sklada stanovanj tako, da:

- v prostorskih aktih predvidi gradnjo stanovanjskih objektov,
- sprejema dolgoročni in kratkoročni stanovanjski program občine,
- spremlja in analizira stanje na stanovanjskem področju občine,
- spremlja ponudbo in povpraševanje stanovanj v občini ter se vključuje v stanovanjski trg,
- gradi stanovanja za socialno ogrožene in prenavlja objekte, ki so primerni za gradnjo stanovanj,
- sodeluje z gospodarskimi družbami, zavodi in drugimi institucijami pri razreševanju stanovanjske problematike občanov.

5. Ureja, upravlja in skrbi za lokalne javne službe tako, da:

- določa izbirne lokalne javne službe ter obliko zagotavljanja in način opravljanja obveznih in izbirnih lokalnih javnih služb,
- odloča o koncesijah,
- zagotavlja sredstva za delovanje lokalnih javnih služb,
- nadzira delovanje lokalnih javnih služb,
- gradi in vzdržuje komunalno infrastrukturo.

6. Zagotavlja in pospešuje vzgojno-izobraževalno, zdravstveno ter lekarniško dejavnost tako, da:

- ustanavlja javne zavode in zagotavlja pogoje za njihovo delovanje,
- zagotavlja sredstva za izvajanje teh dejavnosti in v okviru finančnih možnosti omogoča izvajanje nadstandardnih programov,
- sodeluje z vzgojno-izobraževalnimi zavodi in zdravstvenim ter lekarniškim zavodom,
- z različnimi ukrepi pospešuje vzgojno-izobraževalno dejavnost in zdravstveno varstvo občanov,
- ustvarja pogoje za izobraževanje odraslih, ki je pomembno za razvoj občine in za kvaliteto življenja njenih prebivalcev.

7. Skrbi za politiko in pogoje zaposlovanja občanov, tako da:

- spremlja stanje na tem področju,
- sodeluje z gospodarskimi in obrtnimi subjekti, da se v okviru interesov in nalog občine vključi v problematiko zaposlovanja,
- sodeluje pri izvajanju javnih del,
- podpira druge načine in postopke, ki vplivajo na zaposlenost občanov,
- sodeluje, organizira ali podpira organizacije, zavode in institucije, ki imajo za temeljni cilj pospeševati zaposlenost ali zmanjšati nezaposlenost občanov.

8. Pospešuje službe socialnega skrbstva, predšolskega varstva, osnovnega varstva otrok in družine, za socialno ogrožene, invalide in ostarele tako, da:

- spremlja stanje na tem področju,
- pristojnim organom in institucijam predlaga ukrepe na tem področju,
- sodeluje s centrom za socialno delo, javnimi zavodi in drugimi pristojnimi organi in institucijami,
- lahko podeljuje denarne pomoči in simbolične nagrade ob posebnih priložnostih ali obletnicah občanov.

9. Skrbi za razvoj programov na področju kulture, športa in rekreacije, mladinske dejavnosti, raziskovalne dejavnosti in drugih društvenih dejavnosti, tako da:

- zagotavlja infrastrukturne pogoje in omogoča dostopnost do programov na področju kulture, športa in rekreacije, mladinske dejavnosti, raziskovalne dejavnosti in drugih društvenih dejavnosti,
- ustanavlja ali soustanavlja javne zavode za posamezno področje,
- spremlja in analizira stanje na posameznem področju,
- sprejema strategije razvoja in letne programe za posamezne dejavnosti,
- z javnimi sredstvi prek javnih razpisov, spodbud in nagrad pospešuje razvoj društvenih dejavnosti.
- sodeluje z društvi in jih vključuje v programe aktivnosti občine.

10. Skrbi za varstvo zraka, tal, vode, za varstvo pred hrupom, za ravnanje z odpadki in opravlja druge dejavnosti varstva okolja in ohranjanja narave tako, da:

- izvaja naloge s področja varstva okolja in naravnih dobrin,
- spremlja stanje na tem področju in v okviru svojih pristojnosti sprejema ukrepe, s katerimi zagotavlja varstvo okolja in ohranjanja narave,
- sodeluje s pristojnimi inšpekcijskimi organi in jih obvešča o ugotovljenih nepravilnostih,
- z drugimi ukrepi pospešuje varstvo okolja v občini.

11. Upravlja, gradi in vzdržuje:

- občinske ceste, ulice in javne poti,
- površine za pešce in kolesarje,
- igrišča za šport in rekreacijo ter otroška igrišča,
- javne parkirne prostore, parke, trge in druge javne površine,
- zagotavlja varnost v cestnem prometu na občinskih cestah in ureja promet v občini.

12. Skrbi za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami ter požarno varnost tako, da:

- spremlja stanje varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter požarne varnosti in sprejema ukrepe za izboljšanje te dejavnosti,

- organizira gasilsko dejavnost za reševanje in pomoč v požarih,
- organizira obveščanje, alarmiranje, pomoč in reševanje za primere naravnih in drugih nesreč,
- zagotavlja sredstva za organiziranje, opremljanje in izvajanje požarne varnosti in varstva pred naravnimi nesrečami,
- zagotavlja sredstva za odpravo posledic naravnih in drugih nesreč,
- sodeluje z gasilsko zvezo in štabom za civilno zaščito ter spremlja njihovo delo,
- opravlja druge naloge, ki pripomorejo k boljši požarni varnosti in varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami.

13. Ureja javni red v občini tako, da:

- sprejema program varnosti,
- spremlja stanje varnosti občanov na področju javnega prometa, prekrškov, kriminalitete ter javnega reda in miru,
- določa prekrške in globe za prekrške, s katerimi se kršijo predpisi občine,
- ureja lokalni promet in določa prometno ureditev,
- organizira občinsko redarstvo,
- izvaja nadzorstvo nad javnimi prireditvami,
- opravlja inšpekcijsko nadzorstvo nad izvajanjem občinskih predpisov in drugih aktov, s katerimi ureja zadeve iz svoje pristojnosti, če ni z zakonom drugače določeno;
- opravlja druge naloge v okviru teh pristojnosti.

10. člen (druge pristojnosti)

V okviru lokalnih zadev javnega pomena opravlja občina tudi naloge, ki se nanašajo na:

- ugotavljanje javnega interesa za uresničevanje predkupnih pravic občine v skladu z zakonom in v primeru razlastitve za potrebe občine,
- določanje namembnosti urbanega prostora,
- gospodarjenje z zemljišči in določanje pogojev za njihovo uporabo,
- evidenco občinskih zemljišč in drugega premoženja,
- zagotavljanje varstva naravnih in kulturnih spomenikov v sodelovanju s pristojnimi institucijami,
- urejanje drugih lokalnih zadev javnega pomena.

11. člen (statistične, evidenčne in analitične naloge)

(1) Občina opravlja statistične, evidenčne in analitične naloge za svoje potrebe ter za te potrebe pridobiva statistične in evidenčne podatke od pooblaščenih organov za zbiranje statističnih in evidenčnih podatkov.

(2) Občina obdeluje podatke, ki jih potrebuje za opravljanje nalog iz svoje pristojnosti in jih pridobi v skladu z zakonom.

(3) Za potrebe iz prvega odstavka tega člena pridobiva občina od upravljavcev zbirk podatke o fizičnih osebah, ki imajo v občini stalno ali začasno prebivališče in o fizičnih osebah, ki imajo v občini nepremičnine, ter podatke o pravnih osebah, ki imajo sedež in premoženje oziroma del premoženja v občini.

III. ORGANI OBČINE

1. Skupne določbe

12. člen (temeljni organi občine)

(1) Organi občine so:

- občinski svet,
- župan in
- nadzorni odbor občine.

(2) Občina ima volilno komisijo kot samostojni organ občine, ki v skladu z zakonom o lokalnih volitvah in drugimi predpisi ter splošnimi akti občine skrbi za izvedbo volitev in referendumov ter varstvo zakonitosti volilnih postopkov.

(3) Občina ima tudi druge organe, katerih ustanovitev in naloge določa zakon.

(4) Volitve oziroma imenovanja organov občine se izvajajo v skladu z zakonom, tem statutom in poslovníkom občinskega sveta.

(5) Člani občinskega sveta, župan in podžupan so občinski funkcionarji.

13. člen (občinska uprava)

(1) Občina ima občinsko upravo, ki v skladu z zakonom, statutom in splošnimi akti občine opravlja upravne, strokovne, pospeševalne in razvojne naloge ter naloge v zvezi z zagotavljanjem javnih služb iz občinske pristojnosti.

(2) Občinska uprava odloča o upravnih stvareh iz občinske pristojnosti na prvi stopnji ter opravlja inšpekcijske naloge in naloge občinskega redarstva oziroma drugih služb nadzora.

(3) Občinska uprava opravlja strokovna, organizacijska in administrativna opravila za organe občine.

(4) Občinsko upravo ustanovi občinski svet na predlog župana z odlokom, s katerim določi njene naloge in notranjo organizacijo.

(5) Občinsko upravo vodi direktor občinske uprave, usmerja in nadzoruje pa jo župan.

14. člen (sprejemanje odločitev organov občine)

Organi občine veljavno sklepajo, če je na seji navzoča večina članov organa občine. Odločitev je sprejeta, če zanjo glasuje večina opredeljenih glasov navzočih članov, razen če zakon ali statut določata drugačno večino.

15. člen (javnost dela)

(1) Delo organov občine je javno.

(2) Javnost dela se zagotavlja z obveščanjem javnosti o delu organov občine, objavljanjem informacij javnega značaja na spletni strani občine, objavljanjem sklicev sej na spletni strani, uradnim objavljanjem splošnih aktov občine, navzočnostjo občanov in predstavnikov medijev na javnih sejah, vpogledom v dokumentacijo in gradiva, ki so podlaga za odločanje organov občine ter z zagotavljanjem dostopa do informacij javnega značaja.

(3) Način zagotavljanja javnosti dela organov občine, razloge in postopke izključitve javnosti s sej, pravice javnosti ter zagotovitev varstva osebnih podatkov, dokumentov in gradiv, ki

vsebujejo podatke, ki so v skladu z zakonom, drugim predpisom ali splošnim aktom občine oziroma druge javne ali zasebno pravne osebe zaupne narave oziroma državna, vojaška ali uradna tajnost, določajo zakon, ta statut in poslovnik občinskega sveta.

(4) Občina izdaja glasilo »MENGŠAN«. Način izdajanja in organizacija dela glasila se določi z odlokom.

2. Občinski svet

16. člen (občinski svet)

(1) Občinski svet je najvišji organ odločanja o vseh zadevah v okviru pravic in dolžnosti občine.

(2) Občinski svet šteje 16 članov.

(3) Člani občinskega sveta se volijo za štiri leta. Mandatna doba članov občinskega sveta se začne s potekom mandata prejšnjih članov občinskega sveta ter traja do prve seje na naslednjih rednih volitvah izvoljenega občinskega sveta, če ni z zakonom drugače določeno.

(4) Sklic konstitutivne seje občinskega sveta ureja poslovnik občinskega sveta.

17. člen (volitve članov občinskega sveta)

(1) Volitve članov občinskega sveta so neposredne in se opravijo na podlagi splošne in enake volilne pravice s tajnim glasovanjem v skladu z zakonom.

(2) Občinski svet se voli po proporcionalnem volilnem sistemu.

(3) Občina ima eno volilno enoto.

18. člen (pristojnosti občinskega sveta)

(1) Občinski svet sprejema statut občine, poslovnik občinskega sveta, odloke in druge predpise občine.

(2) V okviru svojih pristojnosti občinski svet predvsem:

- sprejema prostorske plane in druge plane razvoja občine;
- sprejema strateške in izvedbene akte ter druge razvojne načrte;
- sprejema proračun, rebalans in spremembe ter zaključni račun proračuna;
- na predlog župana ustanovi občinsko upravo s splošnim aktom, s katerim določi njene naloge in notranjo organizacijo;
- v sodelovanju z občinskimi sveti drugih občin ustanavlja skupne organe občinske uprave ter skupne organe za izvrševanje ustanoviteljskih pravic v javnih zavodih in javnih podjetjih;
- nadzoruje delo župana, podžupanov in občinske uprave glede izvajanja odločitev občinskega sveta;
- potrjuje mandate članov občinskega sveta in ugotavlja predčasno prenehanje mandata občinskega funkcionarja;
- imenuje člane nadzornega odbora občine ter na predlog nadzornega odbora opravi predčasno razrešitev člana nadzornega odbora;
- imenuje in razrešuje predsednika, namestnika predsednika in člane delovnih teles občinskega sveta;

- imenuje in razrešuje člane drugih organov občine ustanovljenih na podlagi zakona;
- odloči, kateri izmed članov občinskega sveta bo opravljal funkcijo župana v primeru njegovega predčasnega prenehanja mandata, če ga župan ne določi, oziroma, če je župan razrešen;
- sprejema letni načrt pridobivanja in razpolaganja z nepremičnim premoženjem občine nad vrednostjo, določeno z odlokom o proračunu, na predlog župana;
- sprejema sklep o določitvi vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča;
- odloča o najemu posojila in dajanju poročstva, v kolikor ni s statutom občine ali odlokom o proračunu o tem pooblaščen župan;
- določa vrste lokalnih javnih služb in način izvajanja lokalnih javnih služb;
- ustanavlja javne zavode in javna podjetja ter druge pravne osebe javnega prava v skladu z zakonom;
- razpisuje referendum in daje pobudo za sklic zbora občanov;
- s svojim aktom, v skladu z zakonom, določa višino plače ali dela plače občinskih funkcionarjev ter kriterije in merila za nagrade in nadomestila članom organov občine in delovnih teles, ki jih imenuje občinski svet;
- odloča o drugih zadevah, ki jih določata zakon in ta statut.

19. člen

(opravljanje funkcije člana občinskega sveta)

- (1) Člani občinskega sveta opravljajo svojo funkcijo nepoklicno.
- (2) Nezdružljivost opravljanja funkcije člana občinskega sveta ureja zakon.
- (3) Predčasno prenehanje mandata člana občinskega sveta ureja zakon.

20. člen

(sklicevanje in vodenje seje občinskega sveta)

- (1) Župan predstavlja občinski svet, sklicuje seje in jih vodi.
- (2) Župan sklicuje seje občinskega sveta v skladu z določbami tega statuta in poslovnika občinskega sveta ter glede na potrebe odločanja na občinskem svetu, mora pa jih sklicati najmanj štirikrat letno. Podžupan lahko opravi sklic seje le na podlagi posamičnega pooblastila župana.
- (3) Za vodenje seje občinskega sveta lahko župan pooblasti podžupana ali drugega člana občinskega sveta. Če nastopijo razlogi, da župan ne more voditi že sklicane seje občinskega sveta, jo vodi podžupan, če pa tudi ta ne more voditi seje, jo vodi najstarejši prisotni član občinskega sveta.
- (4) Župan mora sklicati sejo občinskega sveta, če to zahteva najmanj četrtina članov občinskega sveta, seja pa mora biti v 15 dneh po tem, ko je bila podana pisna zahteva za sklic seje, ki je vsebovala predlog dnevnega reda in nujno potrebno gradivo oziroma utemeljeno zahtevo občinski upravi za pripravo gradiva. Župan mora dati na dnevni red seje predlagane točke, predlagani dnevi red pa lahko dopolni še z novimi točkami. Če seja občinskega sveta ni sklicana v roku sedmih dni po prejemu pisne zahteve, jo lahko skličejo člani občinskega sveta, ki so zahtevo podali. Župan in občinska uprava so dolžni zagotoviti pogoje za vodenje in izvedbo seje.

21. člen

(seje občinskega sveta)

- (1) Občinski svet dela in odloča na sejah.
- (2) Dnevni red seje občinskega sveta predlaga župan.
- (3) Vsak član občinskega sveta in delovno telo lahko predlagajo občinskemu svetu v sprejem odloke in druge akte iz njegove pristojnosti, razen proračuna občine in zaključnega računa proračuna in drugih aktov, za katere je v zakonu ali v statutu občine določeno, da jih sprejme občinski svet na predlog župana.
- (4) Župan mora predloge članov in delovnih teles občinskega sveta dati na dnevni red, ko so pripravljeni tako, kot je določeno v poslovniku občinskega sveta.
- (5) O sprejemu dnevnega reda odloča občinski svet na začetku seje.
- (6) Na vsaki redni seji občinskega sveta mora biti predvidena točka za vprašanja in pobude članov občinskega sveta.
- (7) Predsednik nadzornega odbora občine, predsedniki delovnih teles občinskega sveta ter direktor občinske uprave so se dolžni udeležiti seje občinskega sveta in odgovarjati na vprašanja članov občinskega sveta, kadar se obravnavajo vprašanja iz njihove pristojnosti oziroma njihovega področja dela.

22. člen **(odločanje)**

- (1) Občinski svet sprejema odločitve z javnim glasovanjem. Tajno se glasuje v primeru, ko je tako določeno z zakonom ali če tako odloči občinski svet.
- (2) Način dela in odločanja, razmerja do drugih organov občine ter druga vprašanja delovanja občinskega sveta se določijo s poslovnikom občinskega sveta, ki ga sprejme občinski svet z dvotretjinsko večino navzočih članov.
- (3) Za izvrševanje odločitev občinskega sveta je odgovoren župan.

2.1 Delovna telesa občinskega sveta

23. člen **(ustanovitev delovnih teles)**

- (1) Občinski svet ustanavlja komisije in odbore, ki v okviru svojega delovnega področja v skladu s tem statutom in poslovnikom občinskega sveta obravnavajo zadeve iz pristojnosti občinskega sveta in mu dajejo mnenja, priporočila in predloge. Organizacijo in delovno področje stalnih delovnih teles občinskega sveta določa poslovnik občinskega sveta.
- (2) Člane stalnih komisij in odborov imenuje občinski svet izmed svojih članov, lahko pa tudi izmed drugih občanov, vendar največ polovico članov, tako, da je v komisiji ali odboru število članov sveta večje od števila občanov. Predsednik in namestnik predsednika komisij in odborov sta člana občinskega sveta.

24. člen **(komisije)**

- (1) Občinski svet ima naslednji stalni komisiji:
 - Komisijo za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja;
 - Statutarno-pravna komisijo.
- (2) Število članov in sestavo stalnih komisij ter njuno delovno področje določi občinski svet s svojim poslovnikom.

(3) Občinski svet lahko po potrebi ustanovi začasne komisije. Ustanovitev se opravi s sklepom, s katerim določi tudi število članov, pristojnosti in naloge posamezne komisije ter se opravi imenovanje.

25. člen (odbori)

- 1) Občinski svet ima stalne odbore. Število članov, sestavo stalnih odborov ter njihovo delovno področje določi občinski svet s svojim poslovnikom.
- (2) Občinski svet lahko po potrebi ustanovi začasne odbore. Ustanovitev se opravi s sklepom, s katerim določi tudi število članov, pristojnosti in naloge posameznega odbora ter se opravi imenovanje.

2.2. Vaški odbori

26. člen (ustanovitev vaških odborov)

- (1) Zaradi zagotovitve sodelovanja občanov pri opravljanju javnih zadev v občini se v naseljih Dobeno, Loka pri Mengšu in Topole ustanovijo vaški odbori.
- (2) Člane vaških odborov imenuje in razrešuje občinski svet izmed prebivalcev s stalnim prebivališčem posameznega naselja. Na konstitutivni seji vaškega odbora izvolijo člani vaškega odbora predsednika in namestnika predsednika vaškega odbora.
- (3) Mandatna doba članov vaškega odbora se začne in konča istočasno kot mandat članov občinskega sveta.
- (4) Funkcija člana vaškega odbora ni združljiva s funkcijo člana občinskega sveta, župana, podžupana, s članstvom v nadzornem odboru občine in z delom v občinski upravi.
- (5) Sredstva za delovanje vaških odborov zagotavlja občina.
- (6) Število članov posameznega vaškega odbora in pristojnosti ter naloge se določijo z odlokom.

3. Župan

27. člen (volitve župana)

- (1) Župana volijo volivci na neposrednih in tajnih volitvah. Volitve župana se opravijo v skladu z zakonom.
- (2) Mandatna doba župana traja štiri leta.
- (3) Novoizvoljeni župan nastopi mandat z dnem izvolitve, izvrševati pa ga začne, ko se novi občinski svet seznani z aktom o izidu volitev iz zakona, ki ureja lokalne volitve, s katerim je ugotovljena njegova izvolitev. Mandatna doba župana traja do prve seje novoizvoljenega občinskega sveta.
- (4) Župan opravlja funkcijo nepoklicno, lahko pa se odloči, da bo funkcijo opravljal poklicno.
- (5) Nezdržljivost opravljanja funkcije župana ureja zakon.
- (6) Predčasno prenehanje mandata župana ureja zakon.

28. člen (pristojnosti župana)

- (1) Župan predstavlja in zastopa občino.

(2) Poleg tega župan predvsem:

- predlaga občinskemu svetu v sprejem proračun občine, rebalans in spremembe ter zaključni račun proračuna občine, odloke in druge akte iz pristojnosti občinskega sveta,
- izvršuje proračun občine ter pooblašča druge osebe za izvajanje posameznih nalog njegovega izvrševanja,
- skrbi za objavo in izvajanje splošnih aktov občine ter drugih odločitev občinskega sveta,
- odloča o pridobitvi in odtujitvi premožnega premoženja ter o pridobitvi nepremičnega premoženja občine, če zakon ali predpis občine ne določa drugače,
- predlaga ustanovitev občinske uprave, določi njeno notranjo organizacijo, delovna področja in naloge, določa sistemizacijo delovnih mest v občinski upravi, odloča o imenovanju javnih uslužbencev v nazive ter o sklenitvi delovnega razmerja zaposlenih v občinski upravi in odloča o drugih pravicah in obveznostih javnih uslužbencev iz delovnega razmerja,
- imenuje in razrešuje direktorja občinske uprave in predstojnika organa skupne občinske uprave skupaj z drugimi župani občin ustanoviteljic,
- usmerja in nadzoruje delo občinske uprave in organov skupne občinske uprave,
- opravlja druge naloge, ki jih določata zakon in ta statut.

29. člen

(naloge župana na področju zaščite in reševanja)

Župan opravlja z zakonom predpisane naloge na področju zaščite in reševanja, predvsem pa:

- skrbi za izvajanje priprav za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami in uresničevanje zaščitnih ukrepov ter za odpravljanje posledic naravnih in drugih nesreč,
- imenuje poveljnika in štab civilne zaščite občine ter poverjenike za civilno zaščito,
- sprejme načrt zaščite in reševanja,
- vodi zaščito, reševanje in pomoč,
- določi organizacije, ki opravljajo javno službo oziroma naloge zaščite, reševanja in pomoči in organizacije, ki morajo izdelati načrte zaščite in reševanja,
- ugotavlja in razglašča stopnjo požarne ogroženosti v naravnem okolju na območju občine,
- sprejema akte in ukrepe v vojnem stanju, če se občinski svet ne more sestati,
- v primeru nastale nevarnosti odredi evakuacijo ogroženih in prizadetih prebivalcev,
- predlaga pristojnemu organu razporeditev državljanov na delovno dolžnost, dolžnost v civilni zaščiti ter materialno dolžnost.

30. člen

(podžupan)

(1) Za pomoč pri opravljanju nalog župana ima občina največ dva podžupana. Podžupana imenuje in razrešuje župan izmed članov občinskega sveta.

(2) Podžupan pomaga županu pri njegovem delu ter opravlja posamezne naloge iz pristojnosti župana, za katere ga župan pooblasti.

(3) Podžupan nadomešča župana v primeru njegove odsotnosti ali zadržanosti. Če ima občina dva podžupana, nadomešča župana tisti podžupan, ki ga določi župan, če ga ne določi pa

najstarejši podžupan. V času nadomeščanja opravlja podžupan tekoče naloge iz pristojnosti župana in tiste naloge, za katere ga župan pooblasti.

(4) V primeru predčasnega prenehanja mandata župana opravlja začasno funkcijo župana podžupan, če ima občina dva podžupana pa tisti podžupan, ki ga določi župan, razen, če je župan razrešen.

(5) Podžupan, ki opravlja funkcijo župana, nima pravice glasovati pri odločitvah občinskega sveta.

(6) V soglasju z županom se lahko podžupan odloči, da bo funkcijo opravljal poklicno.

31. člen **(nadomeščanje župana in podžupana)**

(1) Kadar nastopijo razlogi, da tako župan kot podžupan ne moreta opravljati svoje funkcije, nadomešča župana član občinskega sveta, ki ga določi župan, če ga ne določi, pa najstarejši član občinskega sveta.

(2) V času nadomeščanja opravlja član občinskega sveta tekoče naloge iz pristojnosti župana.

32. člen **(posvetovalna telesa župana)**

Župan lahko ustanovi delovna telesa kot strokovna in posvetovalna telesa za proučevanje posameznih zadev iz svoje pristojnosti.

4. Nadzorni odbor

33. člen **(naloge nadzornega odbora)**

(1) Nadzorni odbor občine je najvišji organ nadzora javne porabe v občini.

(2) Nadzorni odbor ima naslednje pristojnosti:

- opravlja nadzor nad ravnanjem s premoženjem občine;
- nadzoruje namenskost in smotrnost porabe sredstev proračuna;
- nadzoruje finančno poslovanje uporabnikov sredstev proračuna.

(3) Nadzorni odbor poleg pristojnosti, ki jih določa zakon, ki ureja lokalno samoupravo, ugotavlja tudi zakonitost in pravilnost poslovanja organov občine, občinske uprave, svetov krajevnih skupnosti in mestnih četrti, javnih zavodov, javnih podjetij in občinskih skladov ter drugih porabnikov sredstev proračuna in pooblaščenih oseb z občinskimi javnimi sredstvi in občinskim premoženjem ter ocenjuje učinkovitost in gospodarnost porabe občinskih javnih sredstev.

34. člen **(imenovanje, razrešitev in nezdružljivost funkcije članov nadzornega odbora)**

(1) Nadzorni odbor ima pet članov. Predsednika, namestnika predsednika in člane nadzornega odbora imenuje občinski svet izmed občanov najkasneje v 45 dneh po svoji prvi seji. Člani nadzornega odbora morajo imeti primerno raven izobrazbe in izkušnje s področja financ, javnih financ, računovodstva, gospodarstva ali prava.

(2) Nezdružljivost funkcije člana nadzornega odbora ureja zakon.

(3) Članstvo v nadzornem odboru preneha z dnem razrešitve oziroma z dnem poteka mandata članom občinskega sveta, ki je nadzorni odbor imenoval. Za predčasno razrešitev

člana nadzornega odbora se primerno uporabljajo razlogi za predčasno prenehanje mandata člana občinskega sveta. Razrešitev opravi občinski svet na predlog nadzornega odbora.

35. člen

(konstituiranje nadzornega odbora)

- (1) Prvo sejo nadzornega odbora občine skliče župan. Nadzorni odbor se konstituira, če je na prvi seji navzočih večina članov.
- (2) Predsednik predstavlja nadzorni odbor, sklicuje in vodi njegove seje.
- (3) Nadzorni odbor dela in sprejema odločitve z večino glasov navzočih članov.
- (4) Sedež nadzornega odbora je na sedežu občine. Nadzorni odbor za seje uporablja prostore občine.

36. člen

(javnost dela nadzornega odbora)

- (1) Delo nadzornega odbora je javno. Nadzorni odbor lahko o svojih ugotovitvah obvesti javnost šele, ko je njegovo poročilo dokončno. Ob obveščanju javnosti mora spoštovati pravice strank.
- (2) Pri opravljanju svojega dela so člani nadzornega odbora dolžni varovati osebne podatke ter državne, uradne in poslovne skrivnosti nadzorovancev, ki so tako opredeljene z zakonom, drugim predpisom ali z akti občinskega sveta in uporabnikov sredstev proračuna ter spoštovati dostojanstvo, dobro ime in integriteto fizičnih in pravnih oseb.
- (3) Način zagotavljanja javnosti dela in način omejitve javnosti dela nadzornega odbora določa poslovnik nadzornega odbora.
- (4) Za obveščanje javnosti o delu nadzornega odbora je pristojen predsednik nadzornega odbora oziroma oseba, ki jo pooblasti.

37. člen

(program dela nadzornega odbora)

- (1) Nadzorni odbor samostojno določa svoj program dela, ki vsebuje letni program nadzora in na njegovi podlagi pripravljen predlog finančnega načrta za prihodnje proračunsko leto. Pri tem mora nadzorni odbor upoštevati roke glede priprave proračuna. Z letnim programom dela nadzorni odbor seznani tudi občinski svet in župana.
- (2) Nadzorni odbor lahko začne postopek nadzora le, če je tak nadzor določen v nadzornem programu. Če nadzorni odbor želi izvesti nadzor, ki ni vključen v nadzorni program, mora najprej dopolniti nadzorni program. Dopolnitev nadzornega programa posreduje županu in občinskemu svetu. Enako velja za spremembo nadzornega programa. Dopolnitev in sprememba nadzornega programa morata biti obrazložena.
- (3) Poleg zadev iz letnega programa dela mora nadzorni odbor obvezno obravnavati zadeve, ki jih s sklepom zahtevata občinski svet ali župan.

38. člen

(obveznosti nadzorovanca)

V postopku nadzora je nadzorovanec dolžan predložiti vso potrebno dokumentacijo, sodelovati v postopku nadzora, odgovoriti na ugotovitve in dajati pojasnila.

39. člen **(poročilo o nadzoru)**

(1) Poročilo o nadzoru mora vsebovati obvezne sestavine v skladu z zakonom in pravilnikom o obveznih sestavinah poročila nadzornega odbora občine.

(2) Dokončno poročilo o nadzoru je informacija javnega značaja in se objavi na spletni strani občine potem, ko je bilo vročeno nadzorovancu.

40. člen **(obravnavanje poročila nadzornega odbora)**

(1) Nadzorovanci so dolžni spoštovati mnenja, priporočila in predloge nadzornega odbora. Občinski svet, župan in organi porabnikov sredstev proračuna so dolžni obravnavati poročila nadzornega odbora in v skladu s svojimi pristojnostmi upoštevati njegova priporočila in predloge.

(2) Če je nadzorni odbor ugotovil hujšo kršitev predpisov ali nepravilnosti pri poslovanju občine, mora o teh kršitvah v 15 dneh od dokončnosti poročila obvestiti pristojno ministrstvo in računsko sodišče.

(3) Če nadzorni odbor ugotovi, da obstaja utemeljen sum, da je nadzorovanec ali odgovorna oseba storila prekršek ali kaznivo dejanje, je dolžan svoje ugotovitve posredovati pristojnemu organu pregona.

41. člen **(strokovna pomoč nadzornemu odboru)**

Za posamezne posebne strokovne naloge nadzora lahko poda izvid in mnenje izvedenec, ki ga na predlog nadzornega odbora imenuje občinski svet.

42. člen **(sredstva za delo nadzornega odbora)**

Sredstva za delo nadzornega odbora se zagotavljajo v proračunu na posebni proračunski postavki, na podlagi letnega programa dela in finančnega načrta nadzornega odbora.

43. člen **(plačilo za opravljanje dela članov nadzornega odbora)**

(1) Predsednik, namestnik predsednika in člani nadzornega odbora imajo pravico do plačila za opravljanje dela v skladu z aktom občinskega sveta.

(2) Izvedencu in drugim strokovnjakom pripada plačilo, ki se določi s podjemno pogodbo ali avtorsko pogodbo, ki jo sklene župan. Za delo izvedenca se plačilo določi na podlagi pravilnika o tarifi za sodne izvedence.

44. člen **(poslovnik o delu nadzornega odbora)**

Nadzorni odbor podrobneje uredi svoje delo s poslovnikom, ki ga sprejme z večino glasov vseh članov.

5. Občinska uprava

45. člen (občinska uprava)

- (1) Notranjo organizacijo in delovno področje občinske uprave določi občinski svet na predlog župana z odlokom.
- (2) Sistemizacijo delovnih mest v občinski upravi določi župan. Občinsko upravo vodi direktor občinske uprave.

46. člen (ustanovitev organa skupne občinske uprave)

- (1) Občinski svet lahko na predlog župana odloči, da se z drugo občino ali z drugimi občinami ustanovi skupna občinska uprava..
- (2) Organizacija in delo organa skupne občinske uprave se določi z odlokom o ustanovitvi, ki ga na skupen predlog županov sprejmejo občinski sveti občin ustanoviteljic.

47. člen (odločanje o upravnih zadevah)

- (1) Organi občine odločajo o pravicah in dolžnostih posameznikov in pravnih oseb ter o njihovih pravnih koristih v upravnih zadevah v upravnem postopku.
- (2) Občina odloča s posamičnimi akti o upravnih zadevah iz lastne pristojnosti in iz prenesene državne pristojnosti.
- (3) O upravnih zadevah iz občinske pristojnosti odloča na prvi stopnji občinska uprava, na drugi stopnji pa župan, če ni za posamezne primere z zakonom drugače določeno..
- (4) O pritožbah zoper odločbe organa skupne občinske uprave odloča župan občine, v katere krajevno pristojnost sodi zadeva, če zakon ne določa drugače.

48. člen (pristojnosti za odločanje v upravnih zadevah)

- (1) Posamične upravne akte iz izvirne pristojnosti občine izdaja direktor občinske uprave, ki lahko za odločanje pooblasti druge uradne osebe občinske uprave, ki izpolnjujejo pogoje za odločanje v upravnih zadevah.
- (2) Osebe iz prejšnjega odstavka odločajo tudi o upravnih zadevah iz prenesene državne pristojnosti, če ni z zakonom drugače določeno.

49. člen (izvajanje zakona o splošnem upravnem postopku)

Direktor občinske uprave skrbi in je odgovoren za dosledno izvajanje zakona o splošnem upravnem postopku in drugih predpisov o upravnem postopku ter zagotavlja upravno poslovanje v skladu z uredbo vlade.

50. člen (pooblastila v upravnih zadevah v pristojnosti občine)

Pooblastila za vodenje postopka in odločanje v upravnih zadevah v pristojnosti občine se podeljujejo uradnim osebam v skladu z zakonom in predpisi, izdanimi na podlagi zakona.

51. člen **(odločanje o pritožbah zoper posamične akte občine)**

- (1) O pritožbah zoper posamične akte iz izvirne pristojnosti občine odloča župan. Zoper odločitev župana je dopusten upravni spor, razen ko zakon določa drugače.
- (2) O pritožbah zoper posamične akte, ki jih v zadevah iz državne pristojnosti na prvi stopnji izdaja občinska uprava, odloča državni organ, določen z zakonom.

52. člen **(izločitev uradne osebe)**

- (1) O izločitvi zaposlenega v občinski upravi odloča direktor občinske uprave, ki v primeru izločitve o stvari tudi odloči.
- (2) O izločitvi direktorja občinske uprave ali župana odloča občinski svet, ki v primeru izločitve o stvari tudi odloči.

6. Drugi organi občine

53. člen **(drugi organi občine)**

Organizacijo, delovno področje ter sestavo organov, ki jih mora imeti občina v skladu s posebnimi zakoni, ki urejajo naloge občine na posameznih področjih javne uprave, določi župan oziroma občinski svet na podlagi zakona s sklepom o ustanovitvi in imenovanju članov posameznega organa.

54. člen **(štab civilne zaščite)**

- (1) Občina ima poveljnika in štab civilne zaščite občine, ki izvajata operativno strokovno vodenje civilne zaščite in drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč, v skladu s sprejetimi načrti.
- (2) Poveljnik za civilno zaščito je za svoje delo odgovoren županu.

IV. NEPOSREDNO SODELOVANJE OBČANOV PRI ODLOČANJU V OBČINI

55. člen **(neposredne oblike sodelovanja občanov pri odločanju v občini)**

Oblike neposrednega sodelovanja občanov pri odločanju v občini so:

- zbor občanov,
- referendum in
- ljudska iniciativa.

1. Zbor občanov

56. člen (zbor občanov)

(1) Občani na zboru občanov:

- obravnavajo pobude in predloge za spremembo območja občine, njenega imena ali sedeža ter dajejo pobude v zvezi s tem in oblikujejo mnenja,
- obravnavajo pobude in predloge za sodelovanje in povezovanje z drugimi občinami,
- obravnavajo pobude in predloge za ustanovitev ali ukinitvev ožjih delov občine ter za spremembo njihovih območij,
- predlagajo, obravnavajo in oblikujejo stališča o spremembah območij naselij, imen naselij ter imen ulic,
- opravljajo naloge zborov volivcev v skladu z zakonom,
- dajejo predloge organom občine v zvezi s pripravo programov razvoja občine, gospodarjenja s prostorom ter varovanja življenjskega okolja,
- oblikujejo stališča v zvezi z večjimi posegi v prostor, kot so gradnja avtocest, energetskih objektov, odlagališč odpadkov in nevarnih stvari,
- obravnavajo in oblikujejo mnenja, stališča ter odločajo o zadevah, za katere je tako določeno z zakonom, s tem statutom ali odlokom občine in o zadevah, ki jih določita občinski svet ali župan.

(2) Odločitve, predloge, pobude, stališča in mnenja zbora občanov so organi občine, v katerih pristojnost sodi posamezna zadeva, dolžni obravnavati in pri izvajanju svojih nalog upoštevati. Če pristojni organ občine meni, da predlogov, pobud, stališč, mnenj in odločitev zbora občanov ni mogoče upoštevati, je občanom dolžan na primeren način in v primernem roku svoje mnenje predstaviti in utemeljiti.

57. člen (sklic zbora občanov)

- (1) Zbor občanov se lahko skliče za vso občino ali za posamezno naselje.
- (2) Zbor občanov skliče župan na lastno pobudo ali na pobudo občinskega sveta.
- (3) Župan mora sklicati zbor občanov, če je tako predpisano z zakonom ali statutom občine ali če tako zahteva najmanj pet odstotkov volivcev v občini ali posameznem naselju.
- (4) Zahteva volivcev za sklic zbora občanov mora vsebovati pisno obrazložen predlog zadeve, ki naj jo zbor obravnava. Zahtevi je treba priložiti seznam volivcev, ki so zahtevo podprli. Seznam mora vsebovati ime in priimek volivca, datum rojstva in naslov stalnega prebivališča ter njihove podpise. Župan lahko zahtevo s sklepom zavrne, če ugotovi, da zahteve ni podprlo zadostno število volivcev. Sklep z obrazložitvijo se vroči pobudniku zahteve ali prvemu podpisanemu volivcu na seznamu. Župan skliče zbor občanov najkasneje v 30 dneh po prejemu pravilno vložene zahteve.

58. člen (območje, kraj in čas sklica zbora občanov)

- (1) Sklic zbora občanov mora vsebovati območje, za katerega se sklicuje zbor občanov, kraj in čas zbora občanov ter predlog dnevnega reda.
- (2) Sklic zbora občanov se objavi na spletni strani občine in na krajevno običajen način.

59. člen
(vodenje zbora občanov in sprejemanje odločitev)

- (1) Zbor občanov vodi župan ali od njega pooblaščen podžupan. Župan lahko zboru občanov predlaga imenovanje predsedstva zbora, ki naj zbor vodi.
- (2) Zbor občanov veljavno sprejema svoje odločitve, predloge, pobude, stališča in mnenja, če na zboru sodeluje najmanj pet odstotkov volivcev z območja občine, za katero je zbor sklican. Odločitev zbora občanov je sprejeta, če zanjo glasuje najmanj polovica volivcev, ki sodelujejo na zboru.
- (3) Javni uslužbenec, ki ga določi direktor občinske uprave, ugotovi sklepčnost zbora občanov, koliko volivcev je glasovalo za njegove odločitve ter vodi zapisnik o odločitvah zbora. Direktor občinske uprave seznani občinski svet in župana z zapisnikom zbora občanov ter ga objavi na spletni strani občine ter na krajevno običajen način.

2. Referendum o splošnem aktu občine

60. člen
(referendum o splošnem aktu občine)

- (1) Občani lahko odločajo na referendumu o vprašanjih, ki so vsebina splošnih aktov občine, ki jih sprejema občinski svet, razen o proračunu in zaključnem računu proračuna ter o splošnih aktih, s katerimi se v skladu z zakonom predpisujejo občinski davki in druge dajatve.
- (2) Občinski svet lahko o splošnem aktu iz prejšnjega odstavka razpiše referendum na predlog župana ali člana občinskega sveta.
- (3) Občinski svet mora razpisati referendum, če to zahteva najmanj pet odstotkov volivcev v občini in če tako določata zakon ali ta statut.

61. člen
(predlog za razpis referenduma)

- (1) Predlog za razpis referenduma lahko vloži župan ali član občinskega sveta najkasneje v 15 dneh po sprejemu splošnega akta občine.
- (2) Najkasneje v 15 dneh po sprejemu splošnega akta občine je treba občinski svet pisno seznanimi s pobudo volivcem za vložitev zahteve za razpis referenduma.
- (3) Če je vložen predlog za razpis referenduma ali je dana pobuda volivcem za vložitev zahteve za razpis referenduma, župan zadrži objavo splošnega akta do odločitve o predlogu ali pobudi oziroma do odločitve na referendumu.

62. člen
(naknadni referendum o odloku)

- (1) Referendum se opravi kot naknadni referendum, na katerem občani potrdijo ali zavrnejo sprejeti splošni akt občine ali njegove posamezne določbe.
- (2) Če je splošni akt občine ali njegove posamezne določbe na referendumu potrjen, ga mora župan objaviti skupaj z objavo izida referenduma.
- (3) Če je splošni akt ali njegove posamezne določbe zavrnjen, se splošni akt ne objavi, dokler se ob upoštevanju volje volivcev ne spremeni.
- (4) Odločitev volivcev na referendumu, s katero je bil splošni akt občine zavrnjen ali so bile zavrnjene njegove posamezne določbe, zavezuje občinski svet, ki je splošni akt, o katerem je bil izveden referendum, sprejel, do konca njegovega mandata.

63. člen **(vložitev zahteve za referendum)**

- (1) Pobuda volivcem za vložitev zahteve za razpis referenduma o splošnem aktu občine ali njegovih posameznih določbah mora vsebovati že oblikovano zahtevo za razpis referenduma. Zahteva mora vsebovati jasno izraženo vprašanje, ki naj bo predmet referenduma in obrazložitev.
- (2) Pobudo volivcem za vložitev zahteve za razpis referenduma lahko da vsak volivec ali politična stranka v občini. Pobuda mora biti podprta s podpisi najmanj 100 volivcev v občini. Podporo pobudi dajo volivci na seznamu, ki vsebuje osebne podatke podpisnikov: ime in priimek, datum rojstva in naslov stalnega prebivališča.
- (3) Pobudnik o pobudi volivcem za vložitev zahteve za razpis referenduma pisno seznani občinski svet in pobudo predloži županu.
- (4) Če župan meni, da pobuda z zahtevo ni oblikovana v skladu s prvim odstavkom tega člena ali je v nasprotju z zakonom in s statutom občine, o tem v osmih dneh po prejemu pobude obvesti pobudnika in ga pozove, da ugotovljeno neskladnost odpravi v osmih dneh. Če pobudnik tega ne stori, se šteje, da pobuda ni bila vložena. Župan o tem takoj obvesti pobudnika in občinski svet.
- (5) Pobudnik lahko v osmih dneh po prejemu obvestila iz prejšnjega odstavka zahteva, naj odločitev župana preizkusi upravno sodišče.

64. člen **(podpora zahtevi za razpis referenduma)**

- (1) Volivci dajejo podporo zahtevi za razpis referenduma z osebnim ali elektronskim podpisovanjem.
- (2) Župan določi obrazec za podporo z osebnim podpisovanjem, ki vsebuje jasno izraženo zahtevo za razpis referenduma, in rok za zbiranje podpisov.
- (3) Osebno podpisovanje se izvaja pred državnim organom, pristojnim za vodenje evidence volilne pravice. Volivec lahko podpiše obrazec tudi preko enotnega državnega portala e-uprava z varnim elektronskim podpisom, overjenim s kvalificiranim potrdilom.
- (4) Šteje se, da je zahteva za razpis referenduma vložena, če jo je v določenem roku s svojim podpisom podprlo zadostno število volivcev.

65. člen **(akt o razpisu referenduma)**

- (1) Občinski svet razpiše referendum v 15 dneh po sprejemu odločitve o predlogu župana ali občinskega svetnika za razpis referenduma oziroma v 15 dneh od vložitve zahteve volivcev za razpis referenduma v skladu s četrtem odstavkom prejšnjega člena.
- (2) Referendum se izvede najprej 30 in najkasneje 45 dni od dne razpisa, v nedeljo ali drug dela prost dan.
- (3) Z aktom o razpisu referenduma določi občinski svet vrsto referenduma, splošni akt, o katerem se bo odločalo oziroma njegove določbe, o katerih se bo odločalo, besedilo referendumskega vprašanja, o katerem se bo odločalo na referendumu tako, da se bo obkrožilo "ZA" oziroma "PROTI", dan razpisa in dan glasovanja.
- (4) Akt o razpisu referenduma se objavi na način, ki je s tem statutom določen za objavo splošnih aktov občine.

(5) Občinska volilna komisija objavi v medijih akt o razpisu referendumu 15 dni pred dnem glasovanja.

66. člen
(pravica glasovanja na referendumu)

- (1) Pravico glasovati na referendumu imajo vsi občani, ki imajo pravico voliti člane občinskega sveta, če zakon ne določa drugače.
- (2) Splošni akt občine ali njegove posamezne določbe so na referendumu zavrjeni, če proti glasuje večina volivcev, ki so veljavno glasovali, pod pogojem, da proti splošnemu aktu občine ali njegovim posameznim določbam glasuje najmanj petina vseh volivcev.

67. člen
(postopek za izvedbo referendumu)

- (1) Postopek za izvedbo referendumu vodijo organi, ki vodijo lokalne volitve.
- (2) Glede glasovanja na referendumu in drugih vprašanjih izvedbe referendumu veljajo določbe zakona, ki urejajo referendum in ljudsko iniciativo ter lokalne volitve, če ni s tem statutom v skladu z zakonom o lokalni samoupravi posamezno vprašanje drugače urejeno.
- (3) Poročilo o izidu glasovanja na referendumu pošlje občinska volilna komisija občinskemu svetu ter ga objavi na način, ki je v statutu občine določen za objavo splošnih aktov občine.

3. Svetovalni referendum

68. člen
(svetovalni referendum)

- (1) Občinski svet lahko pred odločanjem o posameznih vprašanjih iz svoje pristojnosti razpiše svetovalni referendum.
- (2) Svetovalni referendum se razpiše za vso občino ali za njen del.
- (3) Svetovalni referendum se izvede v skladu z določbami tega statuta, ki urejajo referendum o splošnem aktu občine.
- (4) Odločitev volivcev na svetovalnem referendumu ne zavezuje organov občine.

4. Drugi referendumi

69. člen
(referendum o samoprispevku in drugih vprašanjih)

- (1) Občani lahko odločajo na referendumu o samoprispevku in o drugih vprašanjih, če tako določa zakon.
- (2) Referendum iz prejšnjega odstavka se opravi v skladu z določbami tega statuta, če z zakonom, ki določa in ureja referendum, ni drugače določeno.

5. Ljudska iniciativa

70. člen
(ljudska iniciativa)

- (1) Najmanj pet odstotkov volivcev v občini lahko zahteva izdajo ali razveljavitev splošnega akta ali druge odločitve iz pristojnosti občinskega sveta oziroma drugih organov občine.
- (2) Glede pobude volivcem za vložitev zahteve iz prejšnjega odstavka in postopka s pobudo se primerno uporabljajo določbe zakona in tega statuta, s katerimi je urejen postopek s pobudo volivcem za razpis referendumu o splošnem aktu občine.
- (3) Če se zahteva nanaša na razveljavitev splošnega akta občine ali drugo odločitev občinskega sveta, mora občinski svet obravnavo zahteve uvrstiti na prvo naslednjo sejo, o njej pa odločiti najkasneje v treh mesecih od dne pravilno vložene zahteve.
- (4) Če se zahteva nanaša na odločitve drugih organov občine, morajo ti o njej odločiti najkasneje v 30 dneh od dne pravilno vložene zahteve.

71. člen

(sredstva za neposredno sodelovanje občanov pri odločanju v občini)

Sredstva za neposredno sodelovanje občanov pri odločanju v občini in njihovo izvedbo se zagotovijo v proračunu.

V. OBČINSKE JAVNE SLUŽBE

72. člen

(občinske javne službe)

- (1) Občina zagotavlja opravljanje javnih služb, ki jih sama določi, in javnih služb, za katere je tako določeno z zakonom.
- (2) Opravljanje javnih služb zagotavlja občina:

- neposredno v okviru občinske uprave,
- z ustanavljanjem javnih zavodov in javnih podjetij ali drugih oseb javnega prava,
- z dajanjem koncesij,
- na drug način, določen z zakonom.

73. člen

(občinske javne službe na področju družbenih dejavnosti)

- (1) Na področju družbenih dejavnosti zagotavlja občina javne službe za izvajanje naslednjih dejavnosti:

- osnovnošolsko izobraževanje,
- predšolska vzgoja in varstvo otrok,
- osnovno zdravstvo in lekarna,
- osebna pomoč družini in
- knjižničarstvo.

- (2) Občina lahko zagotavlja javne službe tudi na drugih področjih, zlasti na področju glasbene vzgoje, izobraževanja odraslih, kulture, športa in drugih dejavnosti, s katerimi se zagotavljajo javne potrebe.

74. člen

(ustanovitev skupne pravne osebe javnega prava)

Zaradi gospodarnega in učinkovitejšega zagotavljanja javnih služb lahko občina skupaj z drugimi občinami ustanovi skupno pravno osebo javnega prava za izvajanje javne službe.

75. člen
(občinske javne službe na področju gospodarskih dejavnosti)

Na področju gospodarskih javnih služb občina zagotovi javne službe, ki so določene z zakonom.

76. člen
(ustanovitev pravnih oseb za izvajanje javnih služb)

Pravne osebe javnega prava, ki izvajajo občinske javne službe, ustanavlja občina z odlokom ob upoštevanju pogojev, določenih z zakonom.

77. člen
(izvrševanje ustanoviteljskih pravic)

(1) Za izvrševanje ustanoviteljskih pravic v skupnih pravnih osebah javnega prava, ki so ustanovljene za območje dveh ali več občin, občinski sveti občin ustanoviteljic ustanovijo skupni organ, ki ga sestavljajo župani občin ustanoviteljic.

(2) V aktu o ustanovitvi skupnega organa se določijo njegove naloge, organizacija dela in način sprejemanja odločitev, način financiranja ter delitve stroškov za delo skupnega organa.

78. člen
(zagotavljanje izvajanja obveznih javnih služb)

Občina mora zagotoviti izvajanje tistih javnih služb, ki so po zakonu obvezne.

VI. PREMOŽENJE IN FINANCIRANJE OBČINE

79. člen
(premoženje občine)

(1) Premoženje občine sestavljajo nepremične in premične stvari v lasti občine, denarna sredstva in pravice.

(2) Občina mora s premoženjem gospodariti kot dober gospodar.

80. člen
(letni načrt)

(1) Občinski svet sprejme letni načrt pridobivanja in razpolaganja z nepremičnim premoženjem občine nad vrednostjo, določeno z odlokom o proračunu na predlog župana. Župan sprejme letni načrt pridobivanja in razpolaganja z nepremičnim premoženjem občine pod vrednostjo, določeno z odlokom o proračunu, letni načrt pridobivanja premičnega premoženja občine ter letni načrt razpolaganja s premičnim premoženjem občine nad vrednostjo, določeno z odlokom o proračunu. Župan odloča o pravnem poslu ravnanja s stvarnim premoženjem občine in sklene pravni posel.

(2) Pred sklenitvijo pravnega posla o pridobitvi nepremičnega premoženja mora župan preveriti, ali so v proračunu zagotovljena finančna sredstva.

(3) Postopki ravnanja z nepremičnim in premičnim premoženjem se izvedejo po postopku in na način, kot ga določa zakon.

81. člen **(prihodki občine)**

- (1) Občina pridobiva prihodke iz lastnih virov, davkov, taks, pristojbin in drugih dajatev v skladu z zakonom ter od upravljanja in razpolaganja s premoženjem.
- (2) Občina je pod pogoji, določenimi z zakonom, upravičena do sredstev finančne izravnave in drugih sredstev sofinanciranja iz državnega proračuna.

82. člen **(izvrševanje proračuna občine)**

- (1) Za izvrševanje proračuna je odgovoren župan.
- (2) V okviru izvrševanja proračuna ima župan pooblastila, določena z zakonom, predpisi, izdanimi na podlagi zakona, odlokom o proračunu občine ali drugim splošnim aktom občine.
- (3) Župan mora zagotoviti izvajanje nalog notranjega finančnega nadzora v skladu z zakonom in predpisom ministra, pristojnega za finance, izdanim na podlagi zakona.
- (4) Župan je odredbodajalec za sredstva proračuna. Za izvrševanje proračuna občine lahko župan pooblasti podžupana in posamezne javne uslužbenke občinske uprave.
- (5) Župan poroča občinskemu svetu o izvrševanju proračuna v skladu z zakonom. Poročilo mora vsebovati podatke in informacije, določene z zakonom.

83. člen **(uporaba sredstev proračuna)**

- (1) Sredstva proračuna se smejo uporabljati le za namene, ki so določeni s proračunom. V imenu občine se smejo prevzemati obveznosti le v okviru sredstev, ki so v proračunu predvidena za posamezne namene.
- (2) Sredstva proračuna se lahko uporabijo, če so izpolnjeni vsi z zakonom ali drugim aktom predpisani pogoji za uporabo teh sredstev.

84. člen **(razporejanje sredstev proračuna občine)**

- (1) Proračunskih sredstev ni mogoče prerazporejati razen pod pogoji in na način, določen z zakonom ali odlokom o proračunu občine.
- (2) Župan mora o izvršenih prerazporeditvah enkrat na šest mesecev poročati občinskemu svetu.

85. člen **(zadolževanje občine)**

Občina se lahko dolgoročno zadolži na podlagi odloka o proračunu v skladu s pogoji, določenimi z zakonom.

86. člen **(zadolževanje javnih podjetij in javnih zavodov)**

(1) Javna podjetja in javni zavodi, katerih ustanoviteljica je občina, se lahko zadolžujejo in izdajajo poročila v skladu z zakonom in pod pogoji, ki jih določi in za katere izda soglasje občinski svet.

(2) O poročilih za izpolnitev obveznosti javnih podjetij in javnih zavodov, katerih ustanoviteljica je občina, odloča na predlog župana občinski svet.

87. člen **(finančna služba občine)**

Opravljanje posameznih nalog finančne službe ali notranjega finančnega nadzora lahko župan naroči pri izvajalcu, ki izpolnjuje pogoje strokovnosti oziroma pogoje, predpisane z zakonom in podzakonskimi predpisi.

VII. SPLOŠNI IN POSAMIČNI AKTI OBČINE

1. Splošni akti občine

88. člen **(splošni akti občine)**

(1) Splošni akti občine so statut občine, poslovnik občinskega sveta, odloki, odredbe, pravilniki in navodila.

(2) Občinski svet sprejema kot splošne akte tudi prostorske in druge načrte razvoja občine, proračun in zaključni račun proračuna, ki sta posebni vrsti splošnih aktov.

(3) Kadar ne odloči z drugim aktom, sprejme občinski svet sklep, ki je lahko splošni ali posamični akt.

(4) Postopek za sprejem splošnih aktov občine ureja poslovnik občinskega sveta.

89. člen **(statut občine)**

(1) Statut je temeljni splošni akt občine, ki ga sprejme občinski svet z dvotretjinsko večino glasov vseh članov občinskega sveta.

(2) Statut se sprejme po enakem postopku, kot je predpisan za sprejem odloka.

90. člen **(poslovnik občinskega sveta)**

S poslovnikom, ki ga sprejme občinski svet z dvotretjinsko večino glasov navzočih članov, se uredijo organizacija in način dela občinskega sveta ter uresničevanje pravic in dolžnosti članov občinskega sveta.

91. člen **(odlok)**

(1) Z odlokom ureja občina na splošen način zadeve iz svoje pristojnosti, določi notranjo organizacijo občinske uprave in način njenega dela ter ustanavlja javne službe.

(2) Z odlokom ureja občina tudi zadeve iz prenesene pristojnosti, kadar je tako določeno z zakonom.

92. člen
(odredba)

Z odredbo uredi občina določene razmere, ki imajo splošen pomen ali se odreja način ravnanja v takih razmerah.

93. člen
(pravilnik)

- (1) S pravilnikom se razčlenijo posamezne določbe predpisa občine v procesu njegovega izvrševanja.
- (2) S pravilnikom ureja občina tudi zadeve, ki urejajo določen segment njene pristojnosti.

94. člen
(navodilo)

Z navodilom se lahko podrobneje predpiše način dela občinske uprave pri izvrševanju določb statuta ali odloka.

95. člen
(uradno glasilo)

- (1) Splošni akti občine se objavljajo v Uradnem vestniku Občine Mengeš in pričnejo veljati petnajsti dan po objavi, če ni v njih drugače določeno.
- (2) V uradnem glasilu se objavljajo tudi drugi akti, za katere tako odloči občinski svet ali drugi organ občine.

2. Posamični akti občine

96. člen
(posamični akti občine)

- (1) Posamični akti občine so odločbe in sklepi.
- (2) S posamičnimi akti odloča občina o upravnih stvareh iz lastne pristojnosti in iz prenesene državne pristojnosti.

97. člen
(odločanje o pritožbah zoper posamične akte občine)

- (1) O pritožbah zoper posamične akte, ki jih izdaja občinska uprava v upravnem postopku, odloča na drugi stopnji župan, če ni za posamezne primere z zakonom drugače določeno.
- (2) O pritožbah zoper posamične akte, izdane v upravnih stvareh iz prenesene državne pristojnosti, odloča državni organ, ki ga določi zakon.
- (3) O zakonitosti dokončnih posamičnih aktov organov občine odloča v upravnem sporu pristojno sodišče.

VIII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

98. člen
(uskladitev poslovnika nadzornega odbora)

Nadzorni odbor mora uskladiti svoj poslovnik s sprejetim statutom do zaključka mandata nadzornega odbora.

99. člen
(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega statuta preneha veljati Statut Občine Mengeš (Uradni vestnik Občine Mengeš, številki 1/15 in 5/25).

100. člen
(objava in začetek veljavnosti)

Ta statut začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem vestniku Občine Mengeš, uporabljati pa se začne s sklicem novoizvoljenega občinskega sveta po prvih rednih lokalnih volitvah.

OBČINA MENGEŠ
Občinski svet

Številka: 202 – 22/8

Datum: 17.6.2026

Bogo Ropotar
Župan